Kontroll av vandrarmussla (*Dreissena polymorpha)* i ån mellan Nimmern och Åsunden augusti 2025

Ån mellan Nimmern och Åsunden håller en medelbredd av ca 6 m. Här ses utloppet från Nimmern med växten kalmus i vänstra kanten, gul näckros i mitten av ån samt vass i högra kanten. I vassarna tycks vildsvinen trivas, djur skrämdes upp när båten roddes in.

Delrapport 1 från C-J Natur 2025

Inom LOVA-projektet ”Åtgärder övergödning Nimmern”

2025-09-01

C-J Natur

”Statliga bidrag till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) är medfinansiär för genomförandet av detta projekt”.

Carl-Johan Månsson, Biolog

Foton: C-J Natur, där annat inte anges

www.cjnatur.com

Bakgrund

2022 upptäckte C-J Natur, vid en inventering av stormusslor, ett bestånd med den invasiva arten vandrarmussla i Nimmern, på sjöns norra sida. 2023 och 2024 har denna spridits och 2025 finns den runt hela sjön där den sätter sig på stenar, klippor, musslor och andra hårda ytor. Farhågor finns att den sprider sig till Åsunden, vilket den på sikt säkert gör. Åsunden bedöms vara en lämplig sjö för vandrarmussla med ganska högt pH (runt 7-8). Denna rapport redovisar kontroll som gjordes i ån vid brotrumman i augusti 2025. Kontrollen gjordes genom att gå genom trumman och besikta väggar, undersöka om några musslor fanns och genom att håva i botten.

För info om vandrarmussla gå in på Artdatabankens artfakta och läs via dessa länkar:

https://artfakta.se/taxa/106634/information

https://artfakta.se/risklistor/2024/taxa/106634

Resultat och bedömningar

Inga vandrarmusslor hittades i ån vid brotrumman. Vid utloppet i Nimmern håvades en gammal planka upp från en brygga eller båt och på denna satt en vandrarmussla.

Vandrarmussla på planka, vid utloppet.

Det var gott om snäckor i ån; posthornssnäcka, större dammsnäcka med flera. Andmat (andmat+stor andmat) växte rikligt och det fanns växtarter som slokstarr, kalmus, sjöfräken, missne, gul näckros och dyblad.

Vägtrumman i ån. I trumman finns en skylt från Viacon som arbetar med brolösningar. www.viacon.se

En mindre kontroll gjordes även vid Tallviken i Åsunden, i ett område med en båtbrygga. Inte heller här fanns några tecken på vandramusslor. Stormusslor i form av allmän dammussla och äkta målarmussla hittades, det var gott om musslor.

Gott om musslor var det i Åsunden i Tallviken i form av arter som ska finnas i sjön. På bilden fem exemplar av arten allmän dammussla.

Att inga vandarmusslor hittades vid brotrumman var positivt men arten är troligen på spridning då de finns i utloppet från Nimmern. Fortsatta kontroller bör ske kommande år i Åsunden vid Tallviken (där ån från Nimmern mynnar) och på några platser ytterligare i Åsunden. Det är viktigt att tänka på att periodvis är flödet i ån relativt stort och då kan vatten med larver spridas nedströms. Musslorna kan finnas på alla hårda ytor och en lämplig plats för larver att fästa på är på stengrundet som ligger en bit ut i Tallviken mot öppna sjön. Kontroller bör ske vart annat år, nästa gång 2027.

Vandrarmusslan har idag börjat dyka upp lite här och där i Nimmern. Under året hittades en gammal kräftbur som det satt musslor på och på en stol fanns många musslor, se nedan.

Vandrarmusslor som invaderat en stol som legat i Nimmern vid en båtplats i Årteryd. Foto: Ulf Isacsson

Det är viktigt att inte båtar flyttas direkt från Nimmern till andra sjöar då vatten kan följa med som innehåller larver. Detta gäller även betesfisk och allt som kan få med sig vatten. Nimmerns FVOF har satt upp skyltar runt sjön med råd om att Töm, Tvätta, Torka båtar och utrustning. Det är nog bara en tidsfråga innan Åsunden har vandrarmusslor tyvärr och i den sjön samt nedströms sjöar skulle påverkan bli större. Uppföljning kommer bli viktigt framöver, här är kommun, Åsundens FVOF och Nimmerns FVOF samt Stångåns vattenråd alla viktiga aktörer. C-J Natur föreslår att denna rapport skickas till vattenrådet.

Referenser

www.nimmern.se

Artdatabanken. Artfakta och risklista.

C-J Natur. 2023. Vattenvårdsplan Nimmern.

C-J Natur. 2024. Nimmern 2024 - Uppföljning vandrarmussla, utbredning vattenpest och vattenmätningar. September 2024.